

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-108/19-E

Název	Základní škola Přelouč, Masarykovo náměstí 45, okres Pardubice
Sídlo	Masarykovo náměstí 45, 535 01 Přelouč
E-mail	zs.mn@volny.cz
IČ	48160831
Identifikátor	600096131
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Konvalinková
Zřizovatel	město Přelouč
Místo inspekční činnosti	Masarykovo náměstí 45, 535 01 Přelouč Masarykovo náměstí 50, 535 01 Přelouč
Termín inspekční činnosti	25. až 28. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Přelouč, Masarykovo náměstí 45, okres Pardubice (dále „škola“) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Ve školním roce 2018/2019 se v 18 třídách vzdělává celkem 438 chlapců a dívek, což je přibližně stejný počet jako při minulé inspekci. Kapacita školy je využita z 66 %. Složení žakovského kolektivu je z pohledu vzdělávacích potřeb a možností rozmanité, poměrně dost žáků je z odlišného sociálně kulturního prostředí, více než 20 žáků má jiný mateřský jazyk než český, u více než 40 byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Značná část žáků je dojíždějících. Dva plní povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učit se poznávat, učit se jednat, učit se žít společně, učit se být“ (dále ŠVP ZV).

Do čtyř oddělení školní družiny byl v době inspekce přihlášen téměř maximálně možný povolený počet 120 žáků (dvě volná místa). Řízení ve věci zvýšení kapacity proběhlo k 1. 9. 2015. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu školní družiny.

Stravování pro žáky a zaměstnance školy zajišťuje svoji výdejnou školní jídelna, samostatný právní subjekt.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouhodobé koncepční cíle školy, úzce provázané s vizemi školního vzdělávacího programu, jsou formulované spíše obecně, přesto lze jejich naplňování v některých oblastech činnosti školy dobře vysledovat. Zřejmá je například efektivní spolupráce s vnějšími partnery (základní umělecká škola, dům dětí a mládeže) s důrazem na kvalitní využití volného času žáků či trvalé úsilí o zlepšování prostředí ke vzdělávání. Naopak možnosti ke zlepšení se nacházejí v individuálním přístupu pedagogů k žákům z hlediska aplikace rozličných metod a forem práce či přizpůsobení hodnocení.

Ředitelka se snaží své povinnosti plnit zodpovědně a v souladu s právními předpisy. Průběžně monitoruje a vyhodnocuje jednotlivé procesy, zvažuje vhodná opatření. Prostřednictvím školního řádu a dalších interních směrnic (vnitřní řád, preventivní program apod.) má škola přehledně nastavena pravidla svého působení. Některé formální nedostatky v nich byly upraveny v průběhu inspekční činnosti. Delegování úkolů na ostatní pracovníky je promyšlené, přesto ne vždy optimální. Vzhledem k rozsáhlé agendě, kterou má ředitelka ve své kompetenci, nejsou kontrolní mechanismy v některých oblastech dostatečně účinné (např. hodnocení výsledků vzdělávání).

Pedagogický sbor, z velké části složený z vyučujících s mnohaletou praxí, je obměňován většinou jen v případě přirozených odchodů z pracovního poměru. Ředitelka věnuje výběru nových spolupracovníků velkou pozornost, doložila snahu zajistit vzdělávací proces odborně kvalifikovanými osobami, přesto momentálně nemá potřebné pedagogické vzdělání jedna zastupující učitelka. Spektrum oborových specializací (aprobací) pro jednotlivé předměty na 2. stupni je kompletní, velmi dobře sestavené. Vedení školy podporuje vzájemnou spolupráci vyučujících a jejich pedagogický rozvoj. Důležitým zdrojem financování vzdělávacích aktivit je projektová činnost, v loňském roce byly takto organizovány semináře pro celou sborovnu na téma inkluze ve výuce. Nabyté poznatky pedagogové ve výuce uplatňují různou měrou. Jejich účast na individuálních vzdělávacích akcích je dlouhodobě nízká a částečně nepříznivě se projevuje ve vyučování (malá pestrost metod a forem práce,

chybějící aplikace sebehodnocení žáků apod.). Sdílení zkušeností formou vzájemných hospitací je častější.

Ve spolupráci se zřizovatelem ředitelka usiluje o trvalé zlepšování technického stavu školních budov a jejich okolí a také o průběžnou modernizaci materiálního vybavení všech prostor školy. Vedle standardních finančních prostředků k tomu vhodně využívá i dotační programy (obnova odborných učeben, školní dílny, doplnění školní knihovny apod.). Prioritou pro současné období je po domluvě s představiteli města částečná rekonstrukce hlavní budovy školy, jež přinese zlepšení i místy méně podnětného vnitřního prostředí pro žáky na 2. stupni (např. obložení na chodbách, kryty topení, výmalba). Objekt se třídami 1. až 4. ročníku a školní družinou již prošel generální opravou, netradiční prostor školy je účelně využit a velmi originálně vyzdoben, působí zajímavým a příjemným dojmem. Výhodou je přítomnost tělocvičny, jinak je nutné k výuce tělesné výchovy docházet na městská sportoviště, což je časově náročné. Pro činnost školní družiny jsou k dispozici čtyři herny s velmi dobrým vybavením (nábytek, hračky, sportovní náčiní, knihy atd.), které se pravidelně doplňuje.

Zajištění podmínek pro fyzické i psychické bezpečí žáků věnuje pozornost nejen vedení školy, ale též učitelé, kteří vhodně vkládají tematiku bezpečnosti a ochrany zdraví do výuky v jednotlivých předmětech. Problematika prevence rizikového chování je řešena podle potřeby týmově v rámci školního poradenského pracoviště (školní metodičky prevence, školní psychologka, výchovný poradce). Případně jsou oslovovali odborníci, konají se besedy, přednášky na aktuální téma (např. drogová prevence nebo kouření). V souladu s prioritami uvedenými ve školním vzdělávacím programu je důraz kladen na zdravý způsob života. Pro relaxaci mladších žáků byl nově vybaven školní dvůr houpačkami, posezením, basketbalovými koši, stolem na stolní tenis atd. Trend zdravého stravování je podporován zapojením do programu Ovoce a zelenina do škol a také zajištěním možnosti nákupu kvalitních zdravých svačin. Největším přínosem v této oblasti je přiblížení školního stravování žákům. V součinnosti se zřizovatelem a samostatnou školní jídelnou byla vybudována výdejna obědů v nevyužívaných prostorách v těsném sousedství školy. Pro žáky sociálně slabé je pozitivem, že se podařilo z charitativního projektu Obědy pro děti získat finanční dar na jejich školní stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaný ŠVP ZV, který je v souladu s aktuálním Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, byl až dosud průběžně upravován formou dodatků, jeho struktura se tak v současnosti jeví již méně přehlednou. Příležitostí ke zlepšení je vypracování nové verze (včetně rozřazení učiva fyziky) tak, aby pro nově nastupující učitele byl dokument jasný, srozumitelný a uspořádaný. Pozitivem je rozpracování výstupů minimální doporučené úrovně do jednotlivých ročníků. Stanovený učební plán je naplňován. Vzdělávací proces doplňují různé akce (kulturní představení, exkurze, výlety atd.) obohacující vzdělávací nabídku.

Vzdělávání na 1. stupni probíhalo v klidné, příjemné atmosféře. Učitelé uplatňovali pozitivní, partnerský přístup, vyžadovali dodržování společenských pravidel a zdvořilé chování. Výuka byla nejčastěji vedená frontálně a doplněná účelně zvolenou samostatnou činností. Přibližně v polovině hodin měli žáci příležitost pracovat ve dvojicích či skupinách, tedy více se aktivně zapojit do procesu učení. Zejména v přírodovědě a vlastivědě jim byl ponechán prostor pro vzájemné úvahy a diskuzi na dané téma. Vyučování navíc zajímavě oživila činnost s informačními zdroji, práce s chybou a souvislost probíraného učiva s jeho

praktickým využitím. Žáci své myšlenky na základě již získaných znalostí vyjadřovali bez ostychu, spontánně. V jiných hodinách vyučujícím mnohdy postačovaly krátké jednoslovné odpovědi, což dostatečně nepřispívalo k rozvoji žákovských komunikativních kompetencí, stejně jako aktivity s pracovním sešitem při upevňování slovní zásoby žáků začínajících se seznamovat s anglickým jazykem. Ve výchovných předmětech byla patrná snaha pedagogů o upevňování základních dovedností. Pozitivním zjištěním v tělesné výchově byla poměrně dobrá pohybová úroveň žáků s přesným prováděním cviků i volného běhu. Naopak při výtvarných a pracovních činnostech ve 3. ročníku část žáků měla problém se zručností, představitivostí nebo citem pro barvu. O zadání úkolu příliš nepřemýšleli, neověřovali si správnost svého postupu, práci pak nedokončili nebo ji museli opakovat. Pro udržení zájmu a pozornosti žáků byly občas zařazovány pohybové relaxační aktivity. Přes rozdílné předpoklady jednotlivců byla méně uplatňována vnitřní diferenciacce. Pokud byla organizována, tak pouze regulací množství zadávaných úkolů či času na vypracování, nikoliv jejich úrovní. Pedagogové využívali obvyklé pomůcky (obrázky, mapy, rytmické nástroje apod.), méně pak interaktivní techniku. Práce žáků s ní nebyla přirozenou součástí výuky, stejně jako při předešlé inspekci. Hodnocení práce žáků probíhalo průběžně, bylo pozitivní. Formou krátkého konstatování většinou žáky podněcovalo k dalším výkonům i pozornosti a zájmu o vzdělávání. Ve většině hodin se objevily prvky sebehodnocení (ústně i s využíváním hodnotících symbolů) vhodně spojené se závěrečným shrnutím a zhodnocením práce učitelem, vzájemné hodnocení žáků se vyskytovalo ojediněle.

Ve sledované výuce na 2. stupni byl k naplnění vzdělávacích cílů, formulovaných zpravidla jako téma hodiny, nejčastěji využit frontální způsob práce, mnohdy s dominancí učitele a předáváním hotových poznatků žákům. Podmínky pro aktivní zapojení zařazením kooperativních nebo činnostních aktivit byly vytvořeny jen ojediněle. Přínosná z tohoto pohledu byla výuka českého jazyka v 6. ročníku, kterou navíc vhodně zpestřila práce s chybou. Efektivitu většiny vyučovacích hodin zvyšovalo motivační propojení probíraného učiva se situacemi každodenního života, méně podpora učebními pomůckami. Minimální bylo vedení žáků k rozvoji komunikativních dovedností, k uvažování v souvislostech a k formulování nových poznatků na základě již nabytých vědomostí a zkušeností. Diferencované zadávání úkolů bylo občas zřejmě směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, další činnost připravená pro rychlejší jedince zpravidla chyběla. Hodnocení žáků se většinou omezovalo na stručné výroky hodnotící jejich okamžité výkony. Pro závěrečné shrnutí a zopakování důležitých poznatků nebyl vytvořen prostor, pokud bylo ojediněle realizováno krátké zhodnocení hodiny, pak v rychlém tempu a jen formálně pedagogem. Přetrvávajícím nedostatkem od minulé inspekce je chybějící sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Výuka zpravidla proběhla v příznivé atmosféře, založené na vzájemné důvěře a respektu mezi žáky a učiteli. Přínosem byla činnost asistentek pedagoga, v hodinách převažovala jejich práce se žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, výjimečně dopomáhaly i ostatním žákům ve třídě.

Činnost školní družiny je provozována v ranním i odpoledním čase. Organizace plně podléhá potřebám zákonných zástupců. Čas věnovaný plnění výchovně vzdělávacích aktivit vymezených školním vzdělávacím programem je proto často narušován nepřetržitým vyzvedáváním žáků, případně jejich samostatnými odchody do zájmových kroužků, ke hře na hudební nástroj, nebo vzájemnými přesuny do dalších oddělení. Odpolední odpočinkové nebo spontánní činnosti jsou realizovány většinou v hernách nebo na školním uzavřeném dvoře a vhodně posilují komunikační dovednosti a sociální kompetence žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň získaných vědomostí a dovedností žáků pedagogové průběžně monitorují a ověřují, a to zpravidla ústním či písemným prověřováním znalostí, k jejichž hodnocení užívají klasifikační stupně. V menší míře si učitelé zaznamenávají údaje ze svého pedagogického pozorování (aktivita, plnění úkolů atd.), sledování individuálního pokroku žáků systematicky nastavené není. Získané poznatky zatím neslouží k plánování individuálně zaměřené vzdělávací nabídky či pedagogické podpory.

Pravidelně čtvrtletně jsou vyhodnocovány výsledky vzdělávání z hlediska tříd i jednotlivců. Celkové hodnocení žáků na vysvědčení zůstalo od minulé inspekce přibližně na stejné úrovni, na konci 1. pololetí školního roku 2018/2019 prospělo s vyznamenáním souhrnně 54 % žáků. Ve výsledku se odráží zejména rozmanité složení žakovského kolektivu s poměrně vysokým počtem žáků s různými individuálními vzdělávacími potřebami (z odlišného kulturně sociálního prostředí, s menší motivací k dosahování dobrých výsledků apod.). Na 2. stupni bylo prospívajících s vyznamenáním pouze 29 %, což bylo navíc způsobeno velmi přísnou klasifikací především v českém jazyce. Ve většině tříd byla více než jedna čtvrtina žáků, častěji jedna třetina a někde až skoro jedna polovina žáků hodnocena na vysvědčení z tohoto předmětu stupněm prospěchu dostatečný či nedostatečný. Průměr známek z českého jazyka se od ostatních předmětů v jednotlivých třídách výrazně statisticky lišil, což dokládá výrazné posunutí klasifikace směrem k horším známám. Negativem je také zjištěné nemotivující hodnocení při přechodu žáků na 2. stupeň, kdy na pololetním vysvědčení bylo více než 40 % žáků 6. ročníku hodnoceno v některém předmětu stupněm prospěchu dostatečný či nedostatečný (třetina žáků byla takto hodnocena ve více předmětech). Neprospělo aktuálně 19 žáků (tj. 4,3 %), což bylo přibližně stejně jako na konci minulého školního roku. Příznivější situace však byla nyní v tom, že mezi neprospěvajícími nebyli nejmladší žáci. Systém práce s žáky s rizikem školního neúspěchu je ve škole založen na nabídce doučovacích aktivit, sociálně slabým rodinám je doporučována spolupráce s charitativními organizacemi, které se starají i o volný čas těchto žáků. Možnosti jsou však využívány v menší míře.

Při podrobnější analýze vzdělávacích výsledků žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo zjištěno, že 60 % jich spadá mezi žáky ohrožené školním neúspěchem (dostatečný či nedostatečný prospěch). Výchovný poradce se touto oblastí zabývá jen okrajově, její koordinaci si vzala na starost ředitelka školy. Vzhledem ke své vytíženosti však nemůže stihnout věnovat se administraci společného vzdělávání i kontrolovat realizaci doporučených podpůrných opatření ve výuce u každého žáka. Nedostatky byly shledány například v některých individuálních vzdělávacích plánech, kde chybělo specifikované základní učivo. Příležitostí ke zlepšení bude delegovat pravomoci související s touto oblastí na některého z členů pedagogického sboru, jež bude usilovat o naplňování potřeb žáků a vytváření podmínek k jejich úspěšnému vzdělávání.

Pozitivní bilance hodnocení chování (snížený stupeň 1,6 % žáků) odráží snahu školy o osvojení sociálních dovedností a morálních hodnot žáků a ukazuje dobrou účinnost preventivních programů. Náznaky a projevy negativního chování žáků nejsou četné. Nejčastějším důvodem pro udělení sníženého stupně při hodnocení chování jsou neomluvené absence.

Cennou informací o kvalitě poskytovaného vzdělávání každoročně přináší účast žáků v soutěžích. Největších úspěchů v poslední době dosáhla škola v matematické Pythagoriádě a pěveckém Pardubickém skřivanovi, medailová umístění získali žáci i v přírodovědné a sportovních soutěžích. Velmi motivační je pro žáky ocenění „Reprezentant školy“

udělované městem. Důležitou součástí života školy je také její prezentace na veřejnosti, připravovány jsou různé programy (např. koncerty, výstavy, dny otevřených dveří), které obohacují místní kulturní dění. Úzká spolupráce je navázána s mateřskými školami, pro děti škola připravuje různá vystoupení, čímž jim usnadňuje přechod na další stupeň vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti došlo ke zvýšení kapacity školní družiny, činnost nyní probíhá ve čtyřech odděleních,
- mírné zlepšení bylo zaznamenáno v oblasti materiálních podmínek, a to například v souvislosti s vybudováním relaxačního prostoru na školním dvoře či s modernizací školní dílny,
- v součinnosti se zřizovatelem a samostatnou školní jídelnou byla nově otevřena v těsném sousedství školy výdejna obědů, která žákům výrazně zpřístupnila školní stravování.

Silné stránky

- estetické a podnětné prostředí budovy 1. stupně, podporující účinnost vzdělávacího procesu,
- efektivní spolupráce s vnějšími partnery (základní umělecká škola, dům dětí a mládeže, charitativní organizace) s dopadem na kvalitní využití volného času žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší úroveň vzdělávacího procesu na 2. stupni, a to z hlediska zařazovaných metod a forem výuky, diferenciací činností, stanovení a vyhodnocování vzdělávacích cílů, využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků,
- činnost výchovného poradce v oblasti podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- velmi přísná klasifikace v českém jazyce na 2. stupni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- účastnit se častěji individuálních vzdělávacích akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- zařadit vzdělávání pro celou sborovnu na téma výukových cílů, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků,
- využívat ve vzdělávacím procesu na 1. stupni více interaktivní techniku,
- upravit organizaci provozu školní družiny tak, aby výchovně vzdělávací aktivity vymezené školním vzdělávacím programem byly méně narušovány odchody žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina platná od 1. 10. 2009
2. Rozhodnutí Školského úřadu Pardubice o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 1170/99, ze dne 11. 5. 1999
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 331/2007-21, ze dne 14. 3. 2007
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 43263/2015, ze dne 7. 7. 2015
5. Jmenovací dekret do funkce ředitelky ze dne 14. 5. 2007
6. Potvrzení na pracovním místě ředitelky ze dne 7. 6. 2013
7. Potvrzení pracovního poměru na dobu neurčitou, čj. MěÚ 7/2015 OŠ/OF, ze dne 19. 5. 2015
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učit se poznávat, učit se jednat, učit se žít společně, učit se být“ ze dne 3. 9. 2007, ve znění Dodatku č. 5 ze dne 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program školní družiny ze dne 1. 9. 2016
10. Školní matrika - školní rok 2018/2019
11. Školní řád ze dne 1. 9. 2017
12. Vnitřní řád školní družiny ze dne 20. 9. 2018
13. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2018/2019
14. Třídní knihy - školní roky 2017/2018 a 2018/2019
15. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2018/2019
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2018/2019
17. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2017/2018 a 2018/2019
18. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2017/2018
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Pavla Šmatlánová, školní inspektorka

Mgr. Pavla Šmatlánová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

V Pardubicích 22. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Konvalinková, ředitelka školy

Mgr. Hana Konvalinková v. r.

V Přelouči 1. 4. 2019